Tujukas ruuter ja 1980ndate vaskkaabel jätsid terve USA lennuliikluse maapinnale

19 min tagasi - 14.11.2026 Autor: AM

USA föderaalne lennuamet (FAA) kehtestas täna enam kui neljaks tunniks üle-riigilise lennukeelu, kui naelutati maapinnale kõik väljuvad lennud idarannikust läänerannikuni.

Lennunduskaos tuletab valusalt meelde, mis juhtub siis, kui moodsa lennunduse vundamendiks on aastakümnete tagune raudvara. Mis veel siis saab, kui floppisid asutakse välja vahetama? Reedel ja laupäeval tühistati kokku üle 12 500 lennu ning kümned tuhanded reisijad jäid lennujaamadesse lõksu.

Esimese hooga võinuks kahtlustada mõne vaenuliku riigi küberrünnakut või pahatahtlikult segiläinud tehisaru, kuid tegelik süüdlane osutus märksa maisemaks ja tehniliselt lausa piinlikuks. USA sisejulgeolekuminister Markwayne Mullin kinnitas ajakirjanikele, et mitte miski ei viita küberrünnakule, kuigi asjaolusid veel uuritakse.

Ka FAA juht Bryan Bedford tõmbas laupäevasel pressikonverentsil vandenõuteooriatele kiiresti pidurit ja kinnitas, et tegu oli puhtalt riistvaralise rikkega: "Me ei näe absoluutselt mitte mingisuguseid tõendeid millestki pahatahtlikust ega mitte mingeid märke millestki tehisaruga seotust. Seega tahame teha üheselt selgeks, et meil on tegu seadmerikkega ja me selgitame praegu välja, milline see defektne seade täpselt oli."

Kuidas tavaline kaablivahetus kogu võrgu umbe jooksutas?

USA transpordiminister Sean Duffy selgitas, et kogu lumepall läks veerema ühest kõrvalisest FAA tugipunktist, kus tehti täiesti rutiinset hooldustööd. Nimelt vahetas alltöövõtja seal aastakümneid vanu vaskkaableid moodsa valguskaabli vastu – töö, mida on Ameerika asutustes analoogajastust digiajastusse kolimiseks tehtud juba aastakümneid.

"Vähemalt ühes meie kaugemas FAA asukohas tegi alltöövõtja rutiinset hooldust, et lülitada telekommunikatsiooniliinid vanalt vaskkaablilt ümber valguskaablile," selgitas Duffy laupäeval. Just selle ümberlülituse käigus läks aga üks ruuter nii-öelda lolliks ja hakkas kogu ülejäänud võrku rämpspäringutega pommitama.

"Kas alltöövõtja vea või vigase seadme tõttu hakkas see ruuter, mida vaskkaablilt valguskaablile ülemineku käigus välja vahetati, teisi meie lennujuhtimissüsteemi ruutereid päringutega üle ujutama. Täpsemalt oli meil iga nelja-viie sekundi järel üle 1000 ühenduse loomise katse ning see tekitas meile tõrkeid lennukitega suhtlemisel ja põhjustas häireid ka meie radaripildis," kirjeldas Duffy.

Ohutuse tagamiseks suletigi kogu õhuruum seniks, kuni probleemne sõlm ülejäänud võrgust välja lõigati.

"Niipea kui suutsime selles kaugemas asukohas tehtava töö isoleerida, tulid kõik meie süsteemid uuesti võrku tagasi, seega me ei usu, et see oleks üldse küberrünnak olnud. See oli FAA süsteem, mis lihtsalt ei vedanud kriitilisel hetkel välja ('*didn't meet the moment*')," nentis Duffy.

1980ndate vasktraadid ja 50 miljardi dollariline hädaolukord

Kuigi vigane ruuter saadi võrgust kätte ja laupäeval hakkasid lennukid tasapisi taas väravatest välja rulluma, paljastas juhtum maailma ühe tihedaima lennuliiklusega riigi tehnoloogilise nõrkuse. FlightAware'i andmetel tühistati ainuüksi reedel 9132 ja lükati edasi 7030 lendu ning laupäeva hommikuks oli tühistatud veel 3374 ja hilines 1008 reisi.

Transpordiminister Duffy ei hoidnud reede õhtul Valges Majas peetud pressikonverentsil värve kokku ja nimetas USA lennujuhtimissüsteemi uskumatult vanaks, nõudes Kongressilt kiirkorras miljardeid dollareid. "See on hädaolukord," ütles ta ajakirjanikele, "ma tahan, et Kongress annaks meile erakorralist rahastust. See on parteideülene küsimus. See on Ameerika küsimus. Ma tahan 50 miljardit dollarit."

Duffy sõnul hoiavad USA taevast praegu üleval vanad kommutaatorid ja ruuterid, mis toetuvad kohati lausa sõna otseses mõttes muuseumiealistele liinidele. "Me kasutame 1980ndate pisikesi vaskliine. See on vana süsteem, mis kukkus kokku ja kukkus kokku igal pool. See jooksis lihtsalt ülekoormusest umbe," rääkis minister. See on umbes sama, kui üritada tänapäevast tehisaru või 4K-videopilti suruda läbi vana hea lauatelefoni keerupaari – esimese tõsisema koormuse peale sulab kogu loogika lihtsalt üles.

Minister hoiatas otsekoheselt, et kui süsteemi täielikult ümber ei ehitata, jäävadki reisijad selliste katkestuste pantvangiks: "Me ei arvanud, et meil selline katkestus tuleb," tunnistas Duffy, "kasutusel olnud süsteemid hoidsid kõiki turvaliselt – kõik maandusid. Me saame üle vaadata, mis valesti läks, süsteemi taaskäivitada ja

edasi minna. Kuid te saate selliseid juhtumeid veel näha. Te näete neid veel, kui Ameerika rahvas ja Kongress ei anna meile käsku uut süsteemi ehitada."

Samas ei jätnud Duffy torkamata, et ükski juba uuendatud seade rikke ajal alt ei vedanud: "Arvan, et meie parandus annab meile üsna hea viite, et tegu oli pärandvõrgu probleemiga, mis maha jooksis. Muide, kogu see uus riistvara, mille oleme paigaldanud – mitte miski sellest ei kukkunud kokku."

Pikk tee normaalsuseni

Kui tehnika tõrgub ja tuhanded inimesed veedavad öö lennujaama põrandal, ei jää mõistagi tulemata ka poliitiline torm. New Yorgi kuberner Kathy Hochul nõudis laupäeval Sean Duffy kohest tagasiastumist või seda, et president Donald Trump ta viivitamatult ametist vabastaks.

"Kongress peab algatama täieliku uurimise, et selgitada välja, mis läks valesti, ja tagama, et see enam kunagi ei korduks," lisas Hochul.

Laupäeval hakkasid lennufirmad, teiste seas United Airlines, küll järk-järgult lende taastama, kuid Duffy hoiatas sotsiaalmeediaplatvormil X, et segadus ei lahtu üleöö. "Ma usun, et meil võtab täisvõimsuse taastamine omajagu aega," märkis Duffy juba varem. Laupäeval täpsustas ta: "Näete jätkuvalt mõningaid hilinemisi ja tühistamisi, kuna lennufirmad teevad graafikuid ümber ning paigutavad lennukeid ja meeskondi sinna, kus neid kõige rohkem vajatakse. Meie peamine prioriteet on praegu tagada, et reisijad jõuaksid turvaliselt ja võimalikult kiiresti koju oma perede juurde."

Ühtlasi tänas ta ööpäev läbi rabanud lennujuhte, piloote ja pardameeskondi.

Üksainus tõrkuv ruuter tõestas taas, kui habras on tegelikult moodne ühendatud maailm.

- Uudised

- Andmeside
- Võrguseadmed

Pilt

UNITED EXPRESS
N77616
7L - 25R